

Başınıza Mourinho kadar taş yağsın

Türkiye'nin bir teknik direktör mezarlığı olduğunu defalarca yazdım çizdim. Daha önce Türkiye'de perişan olan ve sonrasında bir dünya ekolu olan Alman Löw'un Fenerbahçe'ye gelmesi gündeme geldiğinde bunu söylemişim ve yine bu sayfalarda "Löw Türkiye'ye gelmez" demiştim ve eklemiştim "aklı varsa da gelmez..."

Peki neden gelmez dedim? Bunun çok nedeni var. Her şeyden önemlisi Türkiye kültür olarak her ne kadar eskilerin deyimiyle bir garp ülkesi olduğunu iddia etse de bir şark ülkesi. Şimdi bu cümleyi biraz yeni nesle göre yazayım da bu adam ne sallıyor demesinler. Her ne kadar biz ülke olarak bir Avrupa ülkesi olduğumuzu iddia etsek de kültür olarak bir Ortadoğu - Asya ülkesiyiz. Çok ciddi kültürel farklarımız var batıyla. Bu farklar Türkiye'nin batıda istediği patlamayı yapamamasının asıl nedeni.

TÜRKİYE'YE GELEN REZİL OLUP GİDİYOR

Onlarca batıdan gelen başarılı olan teknik direktör Türkiye'de başarısız oluyor ve tabiri yerindeyse rezil olup gidiyor. Kültür farkını ne futbol kulüp başkanları anlıyor ne de buraya gelen o yabancı teknik direktörler. Bu konuda çalışma yapan yok.

Yaşanan kültür farkını anlatacak ve bu kültür farkından dolayı ortaya çıkabilecek sorunları yok edecek bir sistem çalışması yapılmıyor...

Bakin daha bu kış İspanya Milli Takımın santraforu ve aynı zamanda takım kaptanı Alvaro Morata geldi. Morata Türkiye'de Galatasaray'da yarım sezon oynadı daha doğrusu oynamaya çalıştı. Morata Türkiye'ye hiç uyum sağlayamadı ve yaz ortası İtalya'ya transfer oldu. Adamın yaşadığı kültür farkı her maça çıktığında, her röportaj verdiğinde yüz ifadesinde-

Prof. Dr. Michael KUYUCU

ki şaşkınlığından belli oluyordu.

Bu kültür şoku daha çok Avrupa'dan gelen oyunculara yaşıyor. Afrika ve diğer kıtalardan gelen oyuncu ve teknik direktörlerde yaşanmıyor. Çünkü Avrupa ile Türkiye arasında ekonomik, sosyal ve aklınıza gelebilecek her türlü farklar var. Burada en büyük suç bu kültür

farkı faktörünü belki bilen ve önemsemeyen belki de bilmeyen ve farkında olmayan kulüp yöneticileri.

"Kültür farkı" faktörü çok önemli bir faktördür. Bunun önce farkına varacaksınız sonra da bunun önüne geçeceksin. Gerekirse psikologlarla, sosyologlarla çalışacaksınız ve takıma özellikle Avrupa'dan aldığınız başarılı oyunculara özel bir uyum programı uygulayacaksınız. Bunu sadece oyuncular için değil teknik direktörlerin için de yapacaksınız. Bunu yapmazsan futbolda Türkiye ile Avrupa'yı entegre edemezsiniz.

MOURINHO DA KÜLTÜR ŞOKU YAŞADI

Süper Lige gelen hemen hemen tüm ünlü teknik direktörler bu kültür farkını yaşadı ve başarısız oldular. Gelen başarısızlıktan sonra da Türkiye'yi "tazminatı kapıp tüyülecek ülke" gibi görmeye başladılar. Biz bir tazminat cenneti ülke olduk yabancılar için. Bunun da tek nedeni kulüplere Avrupa'dan gelen bu önemli teknik direktör ve oyuncuların bir oryantasyondan geçmemeleri.

Bunu dünya futbol tarihinin en başarılı üç teknik direktöründen biri olan Jose Mourinho'da da gördük. Bu adam çok akıllı bir adam yine hızlı adapte oldu ama daha kulübe geldiği ilk günden itibaren Koç ve Acun tarafından hep yanlış yönlendirildi. Yok işte yapı varmış, hakemler Galatasaraylıymış da bilmem ne. Adamın beynini yediler, adam da papağan gibi bunları söyledi ilk sezon boyunca. Mourinho'ya Türkiye ile ilgili ne kadar

palavra varsa onları anlattılar.

Mourinho'nun yanına Türkiye'nin kültürünü anlatacak, Türk futbolunu hem sosyolojik hem de psikolojik anlamda anlatacak bir ya da iki kişi koymaları lazımdı. Yanında bir psikolog bir de sosyolog olmalıydı. Bu adamlar Mourinho'nun beyin takımında yer alacak ve her yönüyle Türkiye'yi anlatacak. Mourinho çok akıllı bir adam, bu oryantasyondan faydalana-cak ve ayağı daha yere basan bir kişilik sergileyecekti.

Türkiye'de futbol zordur, tekniğe dayalı değil fiziğe dayalı mücadeleye dayalı futbol oynanan bir ülke burası. Çok mu kaliteli futbol oynanıyor? Tabii ki hayır ama Türk liginin kendine has bir tarzı var, serttir futbol bizde bir nevi kör dövüşü gibidir duyguya dayalıdır mücadele. Bunları Mourinho'nun kendi keşfetmesini beklemek yerine ona anlatılması lazımdı.

Yine önemli bir kültürel fark: Yerli oyuncuların psikolojik yapısı. Bir yerli oyuncunun psikolojisi asla yabancı futbolcu gibi değildir. Daha duygusaldır bizim oyuncularımız. Bunları takımdaki yabancı oyuncularla nasıl entegre edeceksin? Bu da psikolojinin konusu.

Peki ya sosyal medya? Her ülkenin sosyal medyayı kullanma şekli farklıdır. Linç kültürünün ön planda olduğu Türkiye'de her maçtan sonra binlerce sanal futbol yorumcusunun yorumlarını okursunuz sosyal medyadan.

Futbolu bir akademi gibi düşünmek lazım ama bu bizde yok! Bunu yıllardır hiç kimse başaramadı. Ya yapmadı ya da yapmayı düşünmedi. Bir sürü antrenör, analizci alıyorlar ama teknik ekibe bir psikolog bir sosyolog alamıyorlar.

ADAMI ŞAPŞALA ÇEVİRDİLER

Şimdi bakıyorum aynı sorun Mourinho'da da var. Adamı resmen şapşala çevirdiler. Hele o spor yazarları ya da çeşitli YouTube veya TV kanalında yorumcu diye takılanlar. Mourinho eminim hayatında bu kadar hakaret yememiştir. Fenerbahçe'nin başa-

sızlığını bu adama yazmak büyük bir haksızlık.

Bu adam çok önemli bir adam. Bu adam hiçbir şey yapmasa bile Fenerbahçe'yi Avrupa'ya tanıttı. Buna ben bizzat şahidim. Benfica maçını Avrupa'da pek çok ülke canlı yayınladı. Fenerbahçe'nin sadece Türkiye'de değil Avrupa'da da esamesi yoktu.

Bu Feneri Avrupa'da nerdeyse kimse bilmiyordu kulüp unutulmuştu ama Mourinho geldikten sonra FB Avrupa'nın gündemine oturdu. Batı basını Mourinho sayesinde Fenerbahçe'yi takip etmeye başladı. Bu hiç de azımsanacak bir şey değil.

Bunun için Mourinho'ya haksızlık yapılıyor, yok işte tazminatını alıp gitmek istiyormuş, yok kötüymüş, yok Mourinho işi bilmiyormuş, yok efendim Türk halkını küçük görüyormuş boş boş iddialarla adamın asabını bozdular. Geçmişte suratı gülen o renkli adam gitti yerine suratsız asabi bir adam geldi. Bunun en büyük sorumlusu ise ülkemizdeki popülist spor basını ve Mourinho'ya yapılmayan oryantasyon programı.

Kimse kusura bakmasın Mourinho FB için bir gururdur, Fenerbahçe'ye çok ciddi katkıları olan bir adamdır. Ben Portekiz'deki Benfica maçını yabancı bir TV kanalından takip ettim maçı anlatan sunucu ve yorumcu Fenerbahçe'den çok Mourinho'dan bahsediyordu bilmem anlatabildim mi?

Bu nedenle yine kimse kusura bakmasın bu adamı harcamak isteyenlere 'Başınıza Mourinho kadar taş yağsın' diyorum.